

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΠΟΡΙΣΜΑ
(άρθρο 4 παρ. 6 ν. 3094/2003)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΣΕ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 5 Π.Δ. 407/80

(Αναφορές υπ' αρ. πρωτ. 6811/2005 & 209/2006, πόρισμα της 12.7.2007)

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: *Ανδρέας Τάκης*
Χειριστής: *Μιχάλης Τσαπόγας*

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

Διερευνώντας αναφορές σχετικά με την αιτιολόγηση επιλογής συμβασιούχων διδασκόντων σε Πανεπιστήμια, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε ότι τα μεν πρακτικά επιλογής δεν περιέχουν πάντοτε εξατομικευμένη αιτιολογία ή δεν τηρούνται καν, τα δε ιδρύματα παραλείπουν να προβούν σε συντεταγμένη αξιολόγηση του έργου των ήδη υπηρετούντων εν όψει νέας κρίσης, ενίοτε δε ακόμη και να τεκμηριώσουν τη συνδρομή στοιχειωδών τυπικών προσόντων στα πρόσωπα εκείνων που τελικά επιλέγονται.

Είναι αδιαμφισβήτητη η αρμοδιότητα των Πανεπιστημίων να προσδιορίζουν αυτοδυνάμως τα κριτήρια επιλογής διδασκόντων και να προβαίνουν σε συγκριτική αποτίμηση των υποψηφιοτήτων κατ' εξάσκηση ακαδημαϊκής ελευθερίας. Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι το σχετικό προεδρικό διάταγμα δεν τυποποιεί διαδικασία ανάλογη εκείνης που ισχύει για την εκλογή μελών τακτικού διδακτικού προσωπικού, η λήψη των σχετικών αποφάσεων οφείλει να διέπεται από διαφάνεια και να καθιστά εφικτό τον ακαδημαϊκό έλεγχο, καθώς και τον έλεγχο νομιμότητας ως προς την πληρότητα της αιτιολογίας. Άλλωστε, οι συμβασιούχοι διδάσκοντες αφ' ενός στηρίζουν μεγάλο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας στα περισσότερα περιφερειακά Πανεπιστήμια, αφ' ετέρου θεμελιώνουν προϋπηρεσία νομίμως συνεκτιμώμενη σε περίπτωση μελλοντικής συμμετοχής σε εκλογές διδακτικού προσωπικού.

Μετά την οριστική απάντηση του Υπουργείου Παιδείας ότι δεν διαθέτει περιθώρια για άσκηση των εποπτικών του αρμοδιοτήτων στο συγκεκριμένο πεδίο, προτείνεται ως μόνη διέξοδος ο εξορθολογισμός του νομικού πλαισίου που διέπει τους συμβασιούχους διδάσκοντες.

Με την πρόθεση να θέσει προς διαβούλευση το γενικότερο ζήτημα και όχι να εκθέσει μεμονωμένα ιδρύματα, ο Συνήγορος του Πολίτη δημοσιεύει το σχετικό πόρισμά του απαλείφοντας, κατ' εξαίρεση, τα ονόματα των εμπλεκόμενων Πανεπιστημίων.

ΠΟΡΙΣΜΑ υπ' αρ. πρωτ. 6811.05.2.8/12.7.2007

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του σύμφωνα με τα άρθρα 3 & 4 ν. 3094/2003, έχει λάβει σειρά αναφορών σχετικά με την αιτιολόγηση επιλογής συμβασιούχων διδασκόντων κατ' άρθρο 5 π.δ. 407/80 σε ΑΕΙ. Το παρόν πόρισμα στηρίζεται σε δύο εξ αυτών των αναφορών, η επί των οποίων πρόσφατη ενιαία απάντηση του Υπουργείου Παιδείας φαίνεται να καθιστά ατελέσφορη κάθε περαιτέρω παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.

1. Ιστορικό των αναφορών

Στην πρώτη περίπτωση (αναφορά υπ' αρ. πρωτ. 6811/2005), πρώην συμβασιούχος για τη διδασκαλία της *** στο Τμήμα *** του Πανεπιστημίου *** ανέφερε ότι παρέμεναν αναπάντητες οι αιτήσεις του για εξέταση της δυνατότητας ανανέωσης της σύμβασής του στο ακαδημαϊκό έτος 2004-2005, για αξιολόγηση της υποψηφιότητάς του στο εαρινό εξάμηνο 2005 και για χορήγηση στοιχείων σχετικά με την τηρηθείσα διαδικασία πλήρωσης των σχετικών θέσεων. Απαντώντας στον Συνήγορο του Πολίτη, ο Πρόεδρος του Τμήματος

(έγγραφο υπ' αρ. πρωτ. ***/31.8.2005) διευκρίνισε ότι η επίμαχη θέση έτυχε δημόσιας ανοικτής προκήρυξης και η επιλογή έγινε από την αρμόδια Προσωρινή Γενική Συνέλευση του Τμήματος, η οποία συνεκτίμησε τις αιτήσεις που είχε υποβάλει ο αναφερόμενος για εξέταση της δυνατότητας ανανέωσης της σύμβασής του και για αξιολόγηση της νέας υποψηφιότητάς του. Επισημαίνοντας ότι ο ανοικτός χαρακτήρας της διαδικασίας και η αδιαμφισβήτητη αρμοδιότητα του οργάνου δεν αίρουν την υποχρέωση αιτιολογίας, η οποία δεν είναι δυνατό να παρακαμφθεί με μόνη την επίκληση ακαδημαϊκής ελευθερίας, ο Συνήγορος του Πολίτη επανήλθε παρακαλώντας για ενημέρωση σχετικά με τα κριτήρια πλήρωσης των συγκεκριμένων θέσεων, όπως αυτά προκύπτουν εκ προοιμίου (προκηρύξεις, αποφάσεις περί προκηρύξεων) ή εκ των υστέρων, καθώς και για κοινοποίηση των πρακτικών των υπ' αρ. ***/29.10.2004 & ***/9.2.2005 συνεδριάσεων της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης. Ανταποκρινόμενος εκ νέου, ο Πρόεδρος του Τμήματος (έγγραφο υπ' αρ. πρωτ. ***/23.2.2006) κοινοποίησε τα επίμαχα αποσπάσματα πρακτικών, βάσει αυτών δε ο Συνήγορος του Πολίτη, αφού σχημάτισε την άποψη ότι η επιλογή δεν συνοδεύεται από επαρκή αιτιολογία, απευθύνθηκε στο Υπουργείο Παιδείας διερευνώντας τις απόψεις του ως προς τα περιθώρια (και τις προθέσεις) άσκησης εποπτείας επί των διαδικασιών πλήρωσης θέσεων συμβασιούχων διδασκόντων κατ' άρθρο 5 π.δ. 407/80.

Στη δεύτερη περίπτωση (αναφορά υπ' αρ. πρωτ. 209/2006), υποψήφιος για θέση συμβασιούχου για τη διδασκαλία της *** στο Τμήμα *** του Πανεπιστημίου *** κατά το χειμερινό εξάμηνο 2005-2006 ανέφερε ότι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος επέλεξε τελικώς να μη συμπληρώσει τη συγκεκριμένη θέση, χωρίς η επιλογή αυτή να συνοδεύεται, στα πρακτικά του οργάνου ή στο κείμενο σχετικής εισήγησης, από οιαδήποτε αιτιολογία αφορώσα την αξιολόγηση των υποψηφίων ή κάποιο άλλο κριτήριο. Από την απάντηση του Προέδρου του Τμήματος (έγγραφο υπ' αρ. πρωτ. ***/8.2.2006) προέκυπτε ότι πρακτικά δεν ετηρούντο καν, οπότε δεν κατέστη δυνατή η έστω και εκ των υστέρων εξατομικευμένη αιτιολόγηση της απόρριψης. Στο μεταξύ, όμως, η θέση προκηρύχθηκε εκ νέου και ο ίδιος αναφερόμενος επανήλθε θέτοντας επί πλέον θέμα έλλειψης τυπικού προσόντος (στρατολογικής κατάστασης) στο πρόσωπο του επιλεγέντος για το επόμενο εξάμηνο. Απαντώντας επ' αυτού (έγγραφο υπ' αρ. πρωτ. ***/28.2.2007), ο Πρόεδρος του Τμήματος επεσήμανε ότι ο συμβασιούχος διδασκων *«έχει επιλεγεί βάσει των ουσιαστικών του προσόντων και η στρατολογική του κατάσταση δεν αποτελεί κριτήριο επιλογής»*. Έτσι, ο Συνήγορος του Πολίτη επανέλαβε το ανωτέρω ερώτημά του προς το Υπουργείο Παιδείας, παρακαλώντας επί πλέον για τις απόψεις του Υπουργείου επί της τελευταίας αυτής νομικής απόφασης του Πανεπιστημίου.

2. Ακαδημαϊκή ελευθερία και διαφάνεια

Ο Συνήγορος του Πολίτη ασφαλώς αναγνωρίζει την αδιαμφισβήτητη αρμοδιότητα των οργάνων διοίκησης των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων να προσδιορίζουν αυτοδυνάμως τα κριτήρια επιλογής στελεχών εξειδικεύοντας τους όρους του νόμου, καθώς και να προβαίνουν, κατ' εξάσκηση ακαδημαϊκής ελευθερίας, σε συγκριτική αποτίμηση των υποψηφιοτήτων, επί της οποίας ουδεμία εξωπανεπιστημιακή αρχή θα διεννοείτο καν να εκφέρει άποψη ουσίας. Ωστόσο, και παρά το γεγονός ότι το άρθρο 5 π.δ. 407/80 κατά τη γραμματική του διατύπωση δεν μνημονεύει ρητά την υποχρέωση τήρησης ορισμένης διαδικασίας με εγγυήσεις ανάλογες εκείνων που παρέχουν οι ν. 1268/82 & 2083/92, υπό τους όρους του κράτους δικαίου θα έπρεπε να θεωρείται αυτονόητο ότι **η λήψη των σχετικών αποφάσεων οφείλει να διέπεται από διαφάνεια** και να καθιστά εφικτό τον

ακαδημαϊκό έλεγχο, ου μην αλλά και ενδεχόμενο (διοικητικό ή δικαστικό) έλεγχο νομιμότητας ως προς την ύπαρξη αιτιολογίας και την πληρότητα αυτής. Η παράλειψη του νομοθέτη να πλαισιώσει το άρθρο 5 π.δ. 407/80 με τυποποιημένους μηχανισμούς επιλογής, δεν είναι δυνατό να ερμηνευτεί ως ηθελημένη και επ' άπειρον ισχύουσα ανοχή αρχαϊκών φαινομένων ακαδημαϊκής εξαρτήσεως κατ' απόκλιση από το κράτος δικαίου. Γενικότερα, το νομικό καθεστώς των «εκτός ΔΕΠ» διδασκόντων στα ΑΕΙ δεν είναι δυνατό να χαρακτηρίζεται από ρευστότητα και ανασφάλεια ως προς τις διαδικασίες επιλογής και αξιολόγησης, πολλώ μάλλον προκειμένου περί θέσεων εργασίας οι οποίες αφ' ενός **στηρίζουν το μεγαλύτερο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας** στα περισσότερα Τμήματα των περιφερειακών ΑΕΙ, αφ' ετέρου **θεμελιώνουν προϋπηρεσία νομίμως συνεκτιμώμενη** σε περίπτωση μελλοντικής συμμετοχής σε εκλογές μελών ΔΕΠ.

Ωστόσο, στην πράξη, οι ακολουθούμενες διαδικασίες χαρακτηρίζονται από αντίληψη πλήρους διακριτικής ευχέρειας ακόμη και όσον αφορά την τήρηση στοιχειωδών διοικητικών παραδοχών. Έτσι, στη δεύτερη από τις ανωτέρω περιπτώσεις, το Πανεπιστήμιο απάντησε ότι **«επί του παρόντος λόγω ελλείψεως προσωπικού δεν τηρούνται αναλυτικά πρακτικά, ιδίως σε θέματα που υπάρχει ομοφωνία»**. Η απάντηση αυτή καταδεικνύει, κατ' ουσίαν, (εσφαλμένη) πεποίθηση δικαίου περί μη υποχρέωσης αιτιολογίας, επί πλέον δε καθιστά εκ των πραγμάτων ανέφικτο κάθε έλεγχο πληρότητας της αιτιολογίας, καθ' όσον αυτή δεν ανευρίσκεται καν καταγεγραμμένη. Η επίκληση της ελλείψεως προσωπικού και του ομόφωνου χαρακτήρα της απόφασης τυγχάνει νομικά αλυσιτελής, θα ήταν δε αδιανόητο να προβληθεί αν επρόκειτο για πρακτικά εκλογής μέλους ΔΕΠ ή για οιαδήποτε άλλη διαδικασία υποκείμενη σε έλεγχο νομιμότητας.

3. Αξιολόγηση υπηρετούντων συμβασιούχων

Στην πρώτη από τις ανωτέρω περιπτώσεις, το Πανεπιστήμιο εξέλαβε τα ερωτήματα του Συνηγόρου του Πολίτη ως απόπειρα εξομοίωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού προς το διοικητικό (**«αν ο νομοθέτης επιθυμούσε τη θέσπιση μετρήσιμων, τυπικών κριτηρίων από το 1980 και μέχρι σήμερα είχε την ευχέρεια να καθιερώσει άλλου τύπου διαδικασίες, αντίστοιχες με την πρόσληψη διοικητικού προσωπικού στο δημόσιο κατά το πρότυπο του ΑΣΕΠ»**) και απέδωσε στην Αρχή άγνοια νόμου (**«δεν υπάρχουν θέσεις ήδη κατελημμένες από συμβασιούχους ούτε εργασιακή ασφάλεια των ήδη υπηρετούντων όπως αναφέρεται στα έγγραφά σας, διότι οι θέσεις αυτές δεν έχουν καμιά σχέση με τους υπολοίπους συμβασιούχους του δημοσίου, ούτε παρέχουν κάποιας μορφής μόνιμη απασχόληση ... η σύμβαση είναι ορισμένου χρόνου και δεν υπάρχει διαδικασία ανανέωσης, αλλά γίνεται εκ νέου πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και τα ακαδημαϊκά και λοιπά προσόντα των υποψηφίων αξιολογούνται κάθε φορά αυτοτελώς ... ένα πρόσωπο που έχει ήδη διδάξει δεν θεμελιώνει κάποιο επιπρόσθετο δικαίωμα σε σχέση με άλλους συνυποψηφίους»**).

Ωστόσο, ο Συνήγορος του Πολίτη ουδέποτε είχε κάμει λόγο για **«μετρήσιμα τυπικά κριτήρια»** ανάλογα εκείνων που αφορούν το διοικητικό προσωπικό, και μάλιστα είχε αναφέρει τα περί εργασιακής ασφάλειας ακριβώς για να καταδείξει ότι δεν την θεωρεί συνεκτιμήσιμο μέγεθος εφ' όσον πρόκειται για θέσεις ακαδημαϊκού και όχι διοικητικού προσωπικού. Σε πλαίσιο αξιοκρατίας, οι ήδη υπηρετούντες συμβασιούχοι διατηρούν, πάντως, αξίωση για συντεταγμένη αξιολόγηση του έργου τους και για συνεκτίμηση της υποψηφιότητάς τους (εφ' όσον την επιτρέπει ο νόμος) στο πλαίσιο νέας ανοικτής προκήρυξης, προφανώς χωρίς μείζονα δικαιώματα απέναντι στους συνυποψηφίους τους.

4. Πληρότητα αιτιολογίας

Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν θα επιθυμούσε να υποκαταστήσει εαυτόν στη θέση των ιδίων των ΑΕΙ ή του εποπτεύοντος Υπουργείου για τη διατύπωση κανόνων και προδιαγραφών σχετικά με το ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενο μιάς πλήρους αιτιολογίας για την επιλογή συμβασιούχων διδασκόντων κατ' άρθρο 5 π.δ. 407/80. Θα ήταν, άλλωστε, εύλογος ο ισχυρισμός ότι για τις θέσεις αυτές, από πάσης απόψεως υποδεέστερες των μελών ΔΕΠ, δεν παρίσταται αναγκαία η πλήρης μεταφορά ολόκληρου του εν πολλοίς ανελαστικού συστήματος εκλογής μελών ΔΕΠ, όπως αυτό έχει διαπλασθεί από την πρακτική ελέγχων νομιμότητας του Υπουργείου Παιδείας και τη συναφή νομολογία. Έτσι, στηριζόμενος σε αρνητικά παραδείγματα όπως αυτά προκύπτουν από τις προκείμενες αναφορές, ο Συνήγορος του Πολίτη αρκείται στην επισήμανση ότι η αιτιολογία των σχετικών πράξεων οφείλει τουλάχιστον **ν' αντλεί και ν' αντιπαραβάλλει στοιχεία και εξατομικευμένα επιχειρήματα από τους φακέλους των υποψηφιοτήτων**, αποδεικνύοντας ότι εκείνοι ελήφθησαν υπ' όψη και έτυχαν επιστημονικής αποτίμησης.

Στην πρώτη από τις ανωτέρω περιπτώσεις, το μοναδικό ίχνος αιτιολογίας στα πρακτικά του αρμοδίου οργάνου (συνεδριάσεις της 29.10.2004 και της 9.2.2005) έχει, κατά πλήρες κείμενο, ως εξής. *«Εκπρόσωπος φοιτητών: Ουσιαστικά προβλήματα δεν υπήρχαν με κάποιους συγκεκριμένους Καθηγητές, εκτός από τον κ. ... που είχαμε πολλά παράπονα από πολλούς φοιτητές. Πρόεδρος: Δεν θα σας τον προτείνουμε, είναι εκτός πρότασης ... η πρότασή μας είναι οι κ.κ.: .... Πρόεδρος: Προτείνω να παραμείνουν οι ίδιοι που ήταν και στο χειμερινό εξάμηνο, αν φυσικά δεν υπήρξε πρόβλημα με κανέναν απ' αυτούς»*. Η ανάγνωση αυτών των πρακτικών προξενεί απορία, ακριβώς εν όψει του παραλληλισμού μεταξύ επιλογής συμβασιούχων και εκλογής μελών ΔΕΠ, στον οποίο προβαίνει το ανωτέρω έγγραφο του Πανεπιστημίου (*«η διαδικασία επιλογής περιλαμβάνει ... αξιολόγηση της συνάφειας των τίτλων σπουδών ... συνεκτίμηση των λοιπών προσόντων ... αξιολόγηση της παιδαγωγικής επάρκειας ... κατόπιν καταθέσεως των απόψεων και εκτιμήσεων από το σύνολο των μελών και ενδελεχούς εξέτασης όλων των κριτηρίων ... το ίδιο συμβαίνει και κατά τη διαδικασία εκλογής των μελών ΔΕΠ»*): ο Συνήγορος του Πολίτη θα συμφωνούσε απολύτως με την τάση εξομοίωσης της επιλογής συμβασιούχων προς την εκλογή μελών ΔΕΠ επί τη βάση των καίριων κριτηρίων που απαριθμούνται στο έγγραφο εκείνο, πλην όμως το Πανεπιστήμιο όχι μόνο δεν φαίνεται να υλοποιεί την ορθότατη αυτή θεωρητική του θέση, αλλά την επικαλείται ακριβώς προς υπεράσπιση μιάς πρακτικής πλημμελών αιτιολογήσεων.

Στη δεύτερη από τις ανωτέρω περιπτώσεις, το Πανεπιστήμιο απάντησε απλώς ότι *«η επιλογή έγινε κατόπιν συζητήσεως και αξιολογήσεως του συνόλου των υποψηφίων ... διαπιστώθηκε ότι όλοι είχαν τα τυπικά προσόντα (πλην ενός), αλλά ουδείς μπορούσε να ανταποκριθεί στις πραγματικές ανάγκες για την κάλυψη των οποίων είχε προκηρυχθεί η θέση»*. Η εν λόγω θεμελίωση της απόφασης, τουλάχιστον για το επίμαχο εξάμηνο, αποκλίνει από βασικές παραδοχές της διοικητικής διαδικασίας, καθ' όσον δεν φαίνεται να μνημονεύει εξατομικευμένα στοιχεία από τους φακέλους των απορριφθεισών υποψηφιοτήτων. Όπως, μάλιστα, αποδέχεται το Πανεπιστήμιο, μετά την επακολουθήσασα αναδιατύπωση του γνωστικού αντικείμενου και επαναπροκήρυξη της θέσης για το επόμενο εξάμηνο, επελέγη τελικώς υποψήφιος ο οποίος, κατά την πρώτη άκαρπη προκήρυξη, εστερείτο τυπικού προσόντος ακαδημαϊκής φύσεως (διδασκτορικό).

5. Πολιτειακή εποπτεία και έλεγχος νομιμότητας

Γνωρίζοντας ότι από το γράμμα των οικείων διατάξεων δεν προβλέπεται τυποποιημένος διοικητικός έλεγχος νομιμότητας επί των διαδικασιών πλήρωσης θέσεων συμβασιούχων διδασκόντων κατ' άρθρο 5 π.δ. 407/80, ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε διερευνητικά στο Υπουργείο Παιδείας, ελπίζοντας ότι ο εντοπισμός προβλημάτων όπως τα προαναφερθέντα θα μπορούσε, τουλάχιστον, να εμπνεύσει πρωτοβουλίες για επίταση και πύκνωση της ασκούμενης εποπτείας. Ατυχώς όμως, και στις δύο περιπτώσεις, οι απαντήσεις του Υπουργείου (έγγραφα υπ' αρ. πρωτ. Φ.100.1/28375/B2/28.3.2007 & Φ.100.1/67708/B2/26.6.2007) είναι αποθαρρυντικές: *«η πρόσληψη των συμβασιούχων διδασκόντων γίνεται με ευθύνη των Ιδρυμάτων ... δεν υφίστανται περιθώρια άσκησης ελέγχου νομιμότητας»*.

Επί της ουσίας, το Υπουργείο *«θεωρεί αυτονόητο ότι οι διαδικασίες αυτές πρέπει να διέπονται από διαφάνεια»*, πλην όμως η ορθή αυτή δεοντολογική απόφαση δεν φαίνεται να έχει αποτυπωθεί σε κανενός είδους εγκύκλιο ή υπόμνηση με αποδέκτες τα ίδια τα ΑΕΙ. Σε ανάλογο απαντητικό έγγραφο (υπ' αρ. πρωτ. 46350/ΠΗ/21.5.2007) προς τη Βουλή των Ελλήνων, το Υπουργείο αναφέρει ως μόνη συναφή αρμοδιότητά του τη μέριμνα *«για τις πιστώσεις που κάθε έτος εγκρίνονται»* προς εφαρμογή του άρθρου 5 π.δ. 407/80, δεν φαίνεται όμως να θέτει την εκταμίευση των πιστώσεων αυτών υπό καμμιάν απολύτως προϋπόθεση διαδικαστικής φύσεως ως προς τον τρόπο πλήρωσης των θέσεων, **ούτε καν ως προς τη συνδρομή τυπικών προσόντων** όπως εκείνο για το οποίο έγινε λόγος στη δεύτερη από τις ανωτέρω περιπτώσεις.

Επί πλέον, η πρόσφατη **μεταρρύθμιση του ελέγχου νομιμότητας** της εκλογής μελών ΔΕΠ (άρθρο 25 παρ. 1 ν. 3549/2007), δηλαδή η αντικατάσταση του γενικού ελέγχου κάθε εκλογής από ένα σύστημα ενστάσεων ή δυναμικών ελέγχων μετά τον διορισμό, αποστερεί τον Συνήγορο του Πολίτη από το κυριότερο συγκριτικό επιχείρημα, με το οποίο μέχρι πρότινος θα μπορούσε να ενισχύσει ενδεχόμενη εισήγησή του για άσκηση ελέγχου νομιμότητας στις επιλογές συμβασιούχων διδασκόντων κατά το πρότυπο των μελών ΔΕΠ, αφού ήδη ο νομοθέτης φαίνεται να κινείται προς την κατεύθυνση της σταδιακής συρρίκνωσης της εποπτείας του Υπουργείου Παιδείας επ' αυτών των θεμάτων.

6. Συμπεράσματα

Ενώ οι προοπτικές ελέγχου νομιμότητας των επίμαχων επιλογών φαίνεται, πλέον, πως έχουν επαφθεθεί αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της δικαιοσύνης, ο Συνήγορος του Πολίτη διατηρεί την ελπίδα ότι το Υπουργείο Παιδείας θ' ασκήσει βραχυπρόθεσμα μεν τη δυνατότητα έκδοσης διευκρινιστικών εγκυκλίων βάσει των οποίων τα ΑΕΙ θα τεθούν προ των ευθυνών τους για το συγκεκριμένο ζήτημα, μακροπρόθεσμα δε ακόμη και τη νομοθετική του πρωτοβουλία προς **εξορθολογισμό του πλαισίου που διέπει τους συμβασιούχους διδάσκοντες**, ούτως ώστε οι διαδικασίες επιλογής τους να προσεγγίσουν, κατά το μέτρο του δυνατού, τις εγγυήσεις διαφάνειας οι οποίες από μακρού ισχύουν για τα μέλη ΔΕΠ.

Εκτιμώντας, κατά τα ανωτέρω, ότι έχει εξαντλήσει τα περιθώρια της διαμεσολάβησής του, ο Συνήγορος του Πολίτη επισημαίνει ως προφανή τη σοβαρότητα των δικαιοκρατικών και διαδικαστικών προβλημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 π.δ. 407/80, εξ ου και ολοκληρώνει την παρέμβασή του γνωστοποιώντας το παρόν πόρισμα στην αρμόδια Υπουργό, δυνάμει του άρθρου 4 παρ. 6 ν. 3094/2003.